

Miesięczne zmiany w produkcji energii elektrycznej w Polsce w obszarze źródeł gazowych – komentarz: Andrzej P. Sikora Instytut Studiów Energetycznych Sp. z o.o.

Praktycznie w każdym miesięcznym komentarzu korzystałem z danych amerykańskiej Agencji Informacji Energetycznej (EIA). I tu w maju taka nowina – dla mnie osobiście wpływ administracji prezydenta Trumpa na moje zawodowe życie, bo oto okazuje się, że EIA Annual Energy Outlook¹, który cytowałem w kwietniowym tekście² (Raport perspektywiczny EIA) znika. Tak jak pisałem (EIA) opublikowała oczekiwany roczny raport dotyczący perspektyw energetycznych, ale w trudnych okolicznościach ze względu na znaczne redukcje (ponad 100 pracowników, przy czym od stycznia 2025 r. około 40% pracowników już odchodzi lub akceptuje proponowane opcje „wykupu” umowy o pracę) powstała skrócona wersja raportu, w której brakuje zwykłej dogłębnej analizy rynku i danych liczbowych. Pozostali pracownicy EIA oceniają obecnie, które raporty będą mogli kontynuować w przyszłości. W związku z tym data publikacji kolejnej rocznej prognozy energetycznej jest oznaczona jako "TBD" na stronie internetowej EIA. Niepewność ta sugeruje, że przyszłe sprawozdania, w tym roczne prognozy, mogą być zagrożone zniknięciem lub znacznym opóźnieniem. Taki mamy klimat.

Maj kończymy ze średnią ceną LNG 12,4 USD/mmBtu na dostawy do Azji w lipcu co wg S&P Global Commodity Insights na 29 maja daje 0,52 USD/mmBtu dyskonta do ceny TTF, kiedy bierzemy pod uwagę cenę dostawy ex-ship do Europy (North West Europe LNG Marker) 11,211 USD/mmBtu. Argus oszacował cenę dostawy w lipcu na 11,30 USD/mmBtu, podczas gdy Spark Commodities ocenił cenę czerwcową na 11,175 USD/mmBtu.

W transporcie LNG stawki czarteru atlantyckiego spadły w piątek 30 maja, czwarty tydzień z rzędu do 29 500 USD dziennie, podczas gdy stawki czarteru przez Pacyfik utrzymały się na stałym poziomie 20 750 USD dziennie³.

W maju Komisja Europejska ogłosiła plan zakończenia importu rosyjskiego gazu i LNG do 2027 roku. Istniejące umowy i kontrakty spot mają zostać rozwiązane do końca 2025 r. Wniosek ustawodawczy ma zostać przedstawiony w czerwcu. Według wstępnych danych LSEG, rosyjski eksport LNG w pierwszych pięciu miesiącach 2025 r. spadł do 13,2 mln ton (spadek o 3 proc. w porównaniu z rokiem poprzednim)⁴. Dane LSEG pokazują również, że tylko w maju rosyjski eksport LNG utrzymywał się na stabilnym poziomie 2,7 mln ton (tak jak rok wcześniej). Natomiast rosyjski eksport LNG do Europy w okresie styczeń-maj spadł o 12 proc. rok do roku do 6,6 mln ton, podczas gdy dostawy w maju w tym kierunku spadły o 14,3 proc. do 1,2 mln ton. Należący do Novatek zakład Yamal LNG zmniejszył całkowity eksport w maju o 0,6 proc. rok do roku do 1,61 mln ton. W pierwszych pięciu miesiącach roku dostawy z zakładu były stabilne i wyniosły 8,2 mln ton. Sachalin-2, kontrolowany przez Gazprom, zwiększył eksport do 950 tys. ton w maju z 890 tys. ton w tym samym miesiącu rok temu.

Z danych ICIS wynika, że amerykańskie LNG zdobywa coraz większą popularność w Europie z rekordowym udziałem w rynku wynoszącym 25% w kwietniu 2025 roku. Rosyjski gaz i LNG łącznie stanowią zaledwie około 10% w 2025 r., w porównaniu z prawie 40% kilka lat temu. Import rosyjskiego gazu rurociągami gwałtownie spadł od końca 2021 r., podczas gdy import LNG wzrósł ze względu na nowe projekty dostaw LNG, które mają zostać uruchomione

¹ <https://www.eia.gov/outlooks/aeo/>

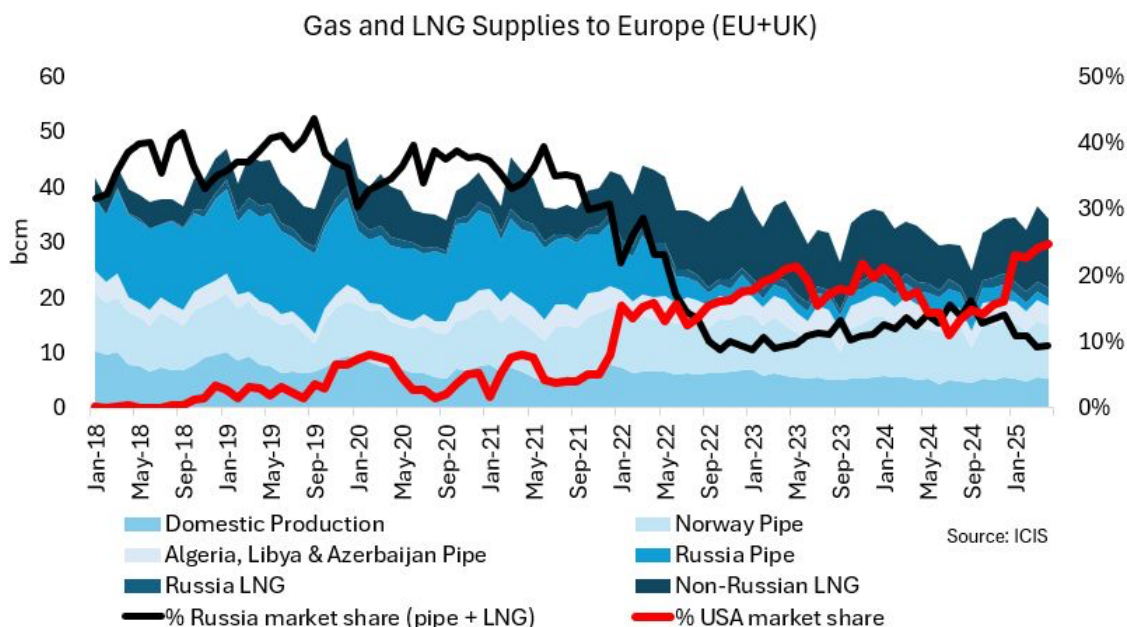
² Por.: <https://rynek-energii-elektrycznej-i-gazu.cire.pl/artykuly/serwis-informacyjny-cire-24/kwiecien-2025-miesieczne-podsumowanie-w-produkcji-energii-elektrycznej-w-polsce-w-obszarze-zrodel-gazowych>

³ Opr. Na podstawie danych S&P Global, Argus, Spark; <https://www.brecorder.com/news/40365468/global-lng-asian-spot-prices-flat-as-weak-demand-rising-europe-supply-caps-gains>

⁴ <https://www.bairdmaritime.com/shipping/gas/russian-lng-exports-down-three-per-cent-year-on-year-in-january-may-data-shows>

od 2026 r. w krajach takich jak USA i Katar, Komisja stwierdziła, że stopniowe wycofywanie rosyjskiego gazu będzie miało ograniczony wpływ na ceny energii w Europie.

Europe: American LNG gains ground - Russia below 10%

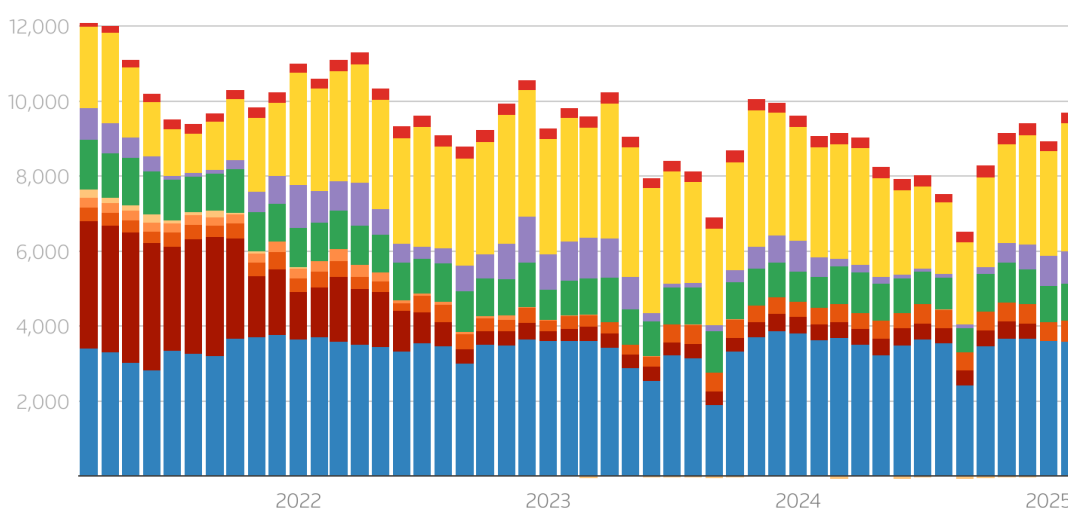

Rys. 1. Dostawy gaz ziemny / LNG na koniec kwietnia '25. Udział dostaw Rosja i USA [%].
Źródło: ICIS

European gas imports

Russian gas pipeline imports fell sharply since late 2021, while LNG imports rose

● Norway ● Russian Three Main Lines ● Russia to Bulgaria (TurkStream 2) ● Old Russian Routes to Poland
 ● Russia to Hungary ● North African Piped ● UK LNG Sendout ● Continental LNG Sendout
 ● Azerbaijan via TAP to Italy

Note: In gigawatt hour per day

By Ron Bousso. The opinions expressed here are those of the author, a columnist for Reuters • Source: LSEG

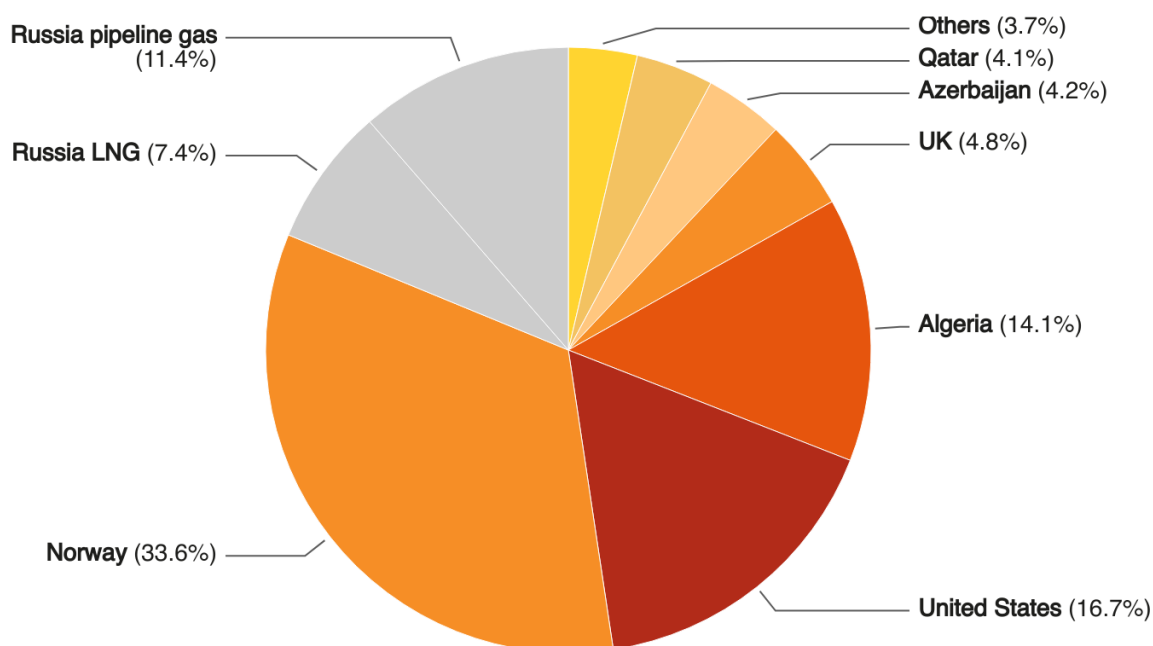
Rys. 2. Europejski import gaz ziemny / LNG na koniec kwietnia '25 [GWh/d].

Źródło: LSEG

W ubiegłym roku, UE zaimportowała rurociągami 32 mld m³ rosyjskiego gazu i 20 mld m³ rosyjskiego LNG. Ogólnie rzecz biorąc, dwie trzecie tej podaży jest objęte kontraktami długoterminowymi, a reszta to niezakontraktowane zakupy "spotowe"⁵.

Top European Union gas suppliers in 2024

Last year Russian natural gas accounted for 18.8% of EU imports, ahead of the United States (16.7%) and behind Norway (33.6%).

• Source: European Commission, ENTSO-G, LSEG

Rys. 3. Struktura europejskiego importu gaz ziemny / LNG na koniec 2024 r. [%].

Źródło: LSEG, ENTSO-G.

Bardzo ciekawa deklaracja padła 20 maja na Forum Ekonomicznym w Katarze, gdzie Al-Kaabi szef QatarEnergy wskazał, że do gry handlowej dużo mocniej wejdzie właśnie QatarEnergy (to główny dostawca PGNiG/Orlen z Zatoki Perskiej). *"Ambicją jest, aby do 2030 roku osiągnąć poziom 30-40 milionów ton LNG spoza Kataru, którym handluje nasza grupa handlowa. To, co widzieliśmy, to to, że na stole pozostały pieniądze" – powiedział Al-Kaabi. „Handlarze z całego świata kupowali nasze ładunki i zarabiali na tym. A my mamy możliwości i możemy ustanowić organizację handlową i tak też zrobiliśmy".*

Katar zwyczajowo sprzedawał własną produkcję w ramach kontraktów długoterminowych. Niektóre ładunki spotowe z Kataru były sprzedawane za pośrednictwem biura handlu QatarEnergy, które zajmuje się również kupnem i sprzedażą wolumenów od osób trzecich.

⁵ <https://www.reuters.com/sustainability/climate-energy/eu-set-out-plan-phasing-out-final-russian-gas-supplies-2025-05-06/>

Wraz ze wzrostem globalnego popytu na LNG, elastyczne i krótkoterminowe wolumeny pozwalają sprzedawcom i kupującym szybko reagować na zmienność rynku. Katar zwiększa również własną produkcję z 77 mln ton obecnie do 160 mln ton LNG, zarówno w kraju, jak i w ramach projektu w USA. Firma posiada obecnie 70 statków i dodaje 128 kolejnych, ponieważ nie wszystkie wolumeny będą zablokowane w kontraktach długoterminowych. Plan rozbudowy obejmuje eksport LNG z projektu North Field East do połowy 2026 r. W Stanach Zjednoczonych QatarEnergy posiada większościowy pakiet udziałów w projekcie Golden Pass, który zbliża się do rozpoczęcia działalności⁶. To oznacza, że pojawią się także na polskim rynku oferty równoległe do tych obecnie obsługiwanych przez Orlen.

W ostatniej dekadzie maja (22) pojawił się raport LNG przygotowany przez IGU⁷, która reprezentuje światowy przemysł gazowniczy z ponad 130 członkami w ponad 70 krajach, obejmującymi większość światowego rynku gazu. W podsumowaniu dokumentu czytamy, że „[...] światowy handel LNG w 2024 r. wzrósł o 2,4%, czyli 9,8 mln ton, do 411,2 mln ton dzięki zwiększonym zdolnościom skraplania i rosnącemu eksportowi z kluczowych producentów, w tym z USA, Rosji, Indonezji i Australii. Najbardziej wzrósł import do Azji, który wzrósł o 12,5 mln ton rok do roku do blisko 118 mln ton. Chiny i Indie wykazały silny wzrost importu spotowego w obliczu fal upałów, rozbudowy infrastruktury i rosnącej zależności od energii gazowej. Chiny pozostały największym nabywcą LNG na świecie, z importem na poziomie 78,6 mln ton, co oznacza wzrost o 7,5 mln ton w porównaniu z 2023 r. Japonia i Korea Południowa zaimportowały odpowiednio 67,7 mln ton i 47 mln ton LNG, co oznacza umiarkowany wzrost. Import do Europy gwałtownie spadł do najniższego poziomu od 2021 r., o 21,2 mln ton do 100,1 mln ton ze względu na wysoki poziom zapasów gazu na początku roku, powolny popyt, stały przepływ rurociągów i wysoką produkcję energii ze źródeł odnawialnych. Największym eksporterem LNG były Stany Zjednoczone z łącznymi dostawami 88,4 mln ton, co oznacza wzrost o 3,9 mln ton w porównaniu z 2023 r., a następnie Australia z 81 mln ton, Katar z 77,2 mln ton i Rosja z 33,5 mln ton.”⁸

23 maja doroczny raport za 2024 r. opublikował też GIINGL⁹, gdzie w podsumowaniu napisano m.in.: „[...]światowy handel LNG wykazał prawie płaski, skromny wzrost o 1 % w porównaniu z poprzednim rokiem, osiągając łączną kwotę 406 mln ton. Nadal widoczne jest spowolnienie, które rozpoczęło się w 2023 r., kiedy wzrost gospodarczy spowolniła już do 2 %, co stanowi wyraźną zmianę w stosunku do ekspansji widzianej w 2022 roku. [...] Europa odnotowała znaczny spadek importu LNG o 19%, w dużej mierze spowodowany umiarkowanym ogólnym spadkiem zużycia gazu i zwiększoną zależnością od magazynowania gazu. Stabilny spadek w przemyśle był spowodowany głównie niższym zapotrzebowaniem sektora ze względu na silniejsze odnawialne źródła energii i odbicie w energetyce jądrowej. Pomimo spadającego importu LNG, Europa nadal pokazuje uzależnienie od gazu ziemnego w celu zrównoważenia transformacji energetycznej, bezpieczeństwa dostaw, biorąc pod uwagę jego rolę w stabilizowaniu sieci przesyłowych zdominowanych przez odnawialne źródła energii. Jednak przepisy regulacyjne UE w tym rozporządzenia w sprawie metanu i dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju – podnoszą poprzeczkę w zakresie odpowiedzialności za środowisko”.

⁶ Na podst.: <https://financialpost.com/pmn/business-pmn/qatar-plans-major-expansion-of-physical-lng-trading-volumes>

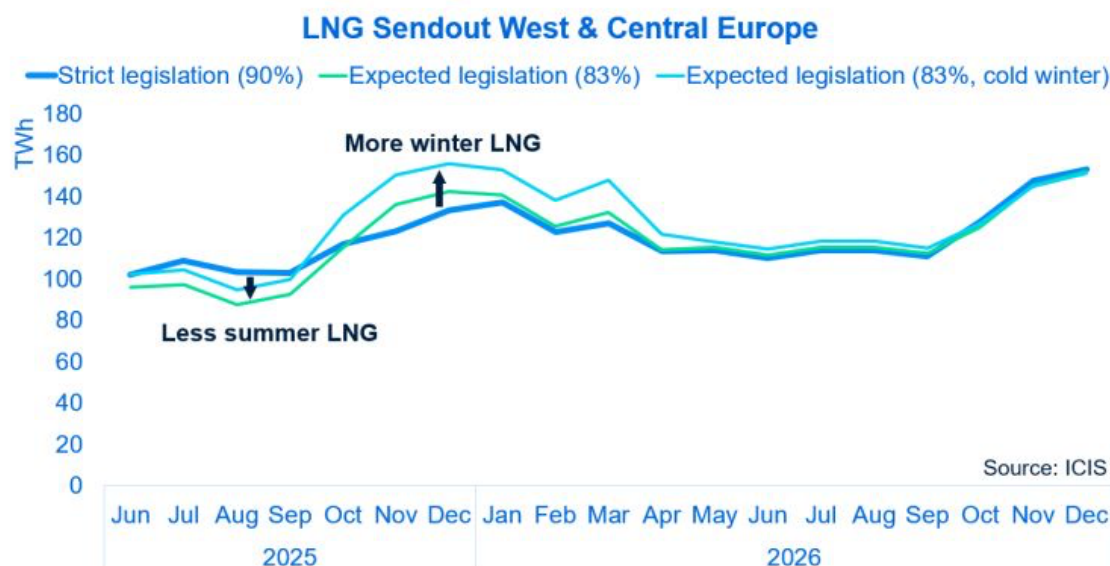
⁷ <https://www.igu.org/>

⁸ <https://www.igu.org/igu-reports/2025-world-lng-report>

⁹ <https://giingl.org/wp-content/uploads/2025/05/GIINGL-2025-Annual-Report-.pdf>

Kolejny miesiąc mamy niskie zapotrzebowanie Chin (30 proc. spadek r/r) i brak zakupów z USA. Widać jak Chiny są w stanie zwrócić się ku tańszym alternatywom, takim jak gaz rurociągowy (np. z Rosji via Power of Siberia) lub produkcja krajowa. Ponadto bardziej opłaca się odsprzedać dostawy LNG w innych krajach. Jest to ostatecznie dobra wiadomość dla Europy, która potrzebuje więcej LNG, aby uzupełnić zapasy na zimę.

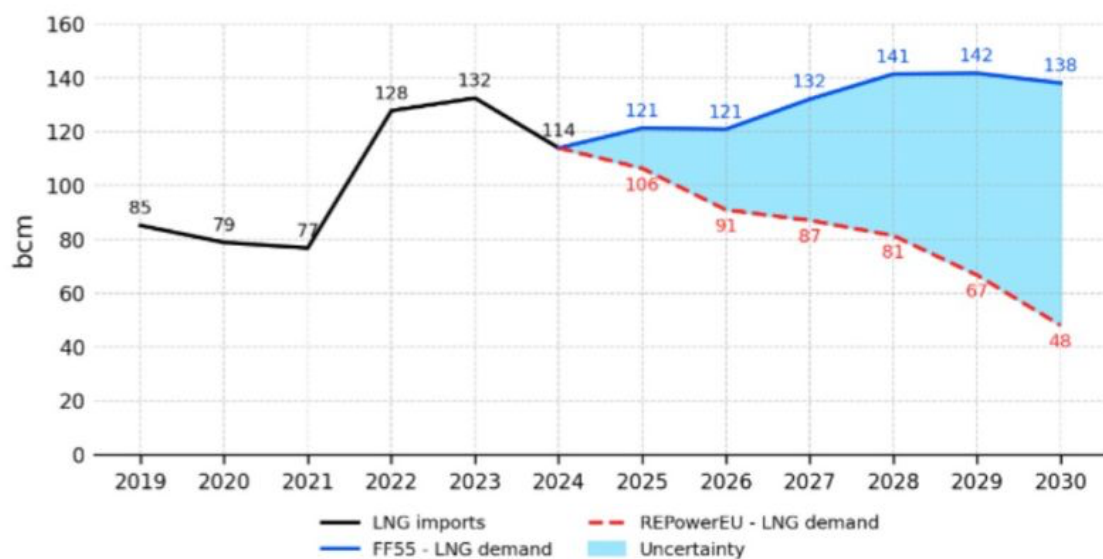
Relaxed storage targets shift risk to winter 2025/26

Rys. 4. Europejskie magazynowanie (90% vs 83%) gaz ziemny / LNG na zimę 2026/26 r. [TWh].
Źródło: ICIS. <https://www.linkedin.com/in/stephen-stapczynski-61187919/>

No i jeszcze Raport ACER¹⁰, który widzi do 90 mld m³ różnicy między scenariuszami niskiego i wysokiego zapotrzebowania na LNG w 2030 r. Zgodnie z planem REPowerEU, który ma zmniejszyć popyt na gaz w Europie, zapotrzebowanie na import LNG może spaść do zaledwie do 48 mld m³ do 2030 r. Jednak w ramach scenariusza "Fit for 55" zapotrzebowanie na import LNG może wzrosnąć do rekordowego poziomu ponad 140 mld m³ rocznie jeszcze w tej dekadzie. (Pakiet "Gotowi na 55" odnosi się do ograniczenia emisji o 55% do 2030 r. w stosunku do poziomu z 1990 r.). ACER poinformowała, że energia słoneczna jest obecnie jedyną technologią, która jest na dobrej drodze do osiągnięcia celów REPowerEU. Obecne wykorzystanie energii wiatrowej i pomp ciepła jest niewystarczające. Tymczasem cele dotyczące odnawialnego wodoru i biometanu wydają się obecnie "mało prawdopodobne", ostrzegł regulator.

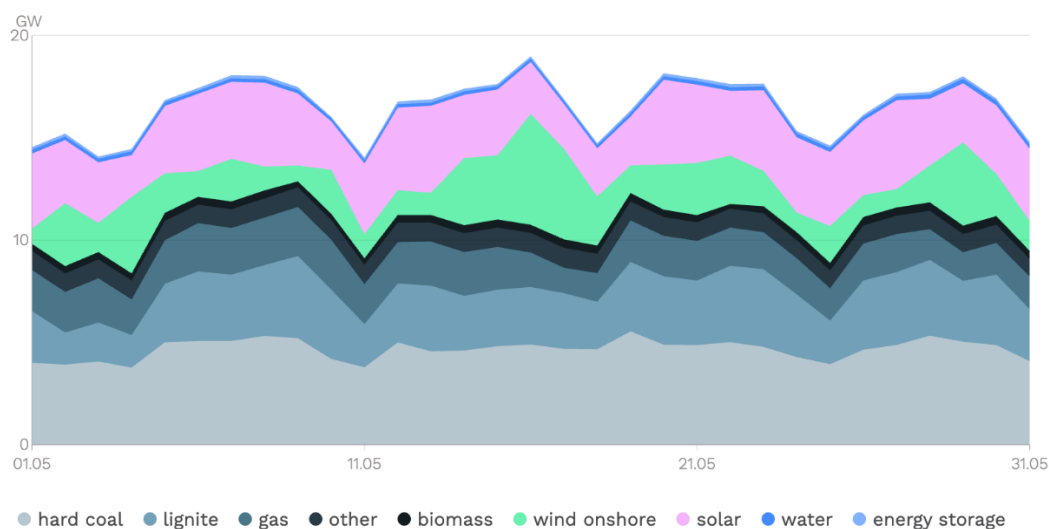
¹⁰ https://www.acer.europa.eu/monitoring/MMR/LNG_market_developments_2025

Rys. 5. Szacunki importu LNG wg ACER [mld m³].

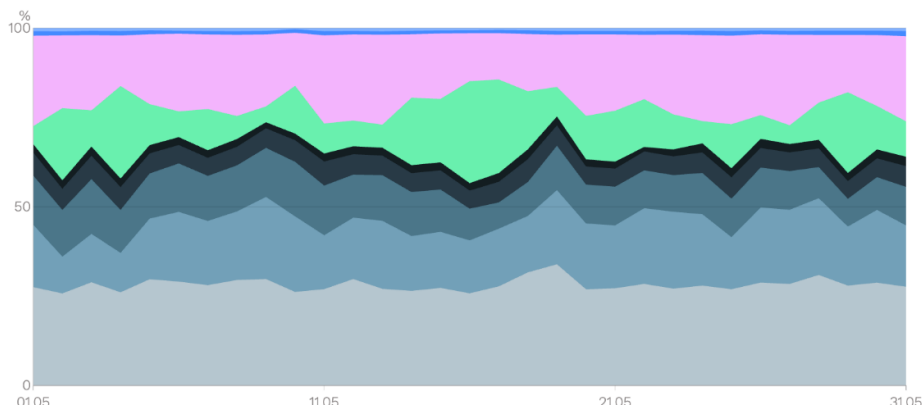
Źródło: ACER.

Według danych ENTSO-E w Polsce wytworzenie energii elektrycznej łącznie z gazu ziemnego i gazu z pokładów węgla wyniosło w maju 1,91 GWh co stanowiło 11,5 proc. w strukturze wytworzenia ee.

Rys. 6. Wytworzenie energii elektrycznej w Polsce w maju 2025 r. [GWh].

Źródło: ENTSO-E <https://energy.instrat.pl/en/electrical-system/electricity-production-entsoe/>

Rys. 7. Wytworzenie energii elektrycznej w Polsce w maju 2025 r. [%].

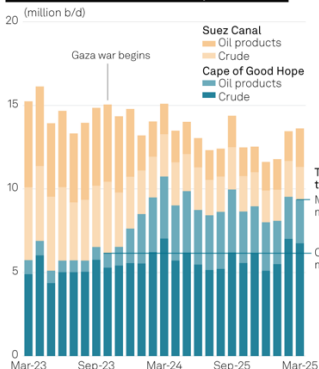
Źródło: ENTSO-E. <https://energy.instrat.pl/en/electrical-system/electricity-production-entsoe/>

I zwyczajowo ciekawa grafika S&P Global Commodity Insight¹¹ pokazująca tym razem problem dostaw do Europy przez Morze Czerwone i Kanał Sueski.

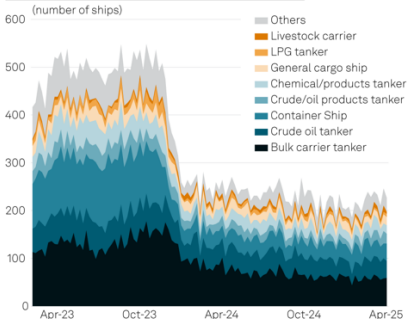
Oil markets poised for Red Sea reset as diversions unwind

Commodity flows shipped via the Red Sea remain at less than half of the pre-2023 levels despite a five-month hiatus in Houthi attacks. If safe passage on the shorter route resumes after the ceasefire, oil-on-water could return to storage, affecting prices, tanker capacity and freight rates.

Oil flows diverted from Red Sea top 3 million b/d

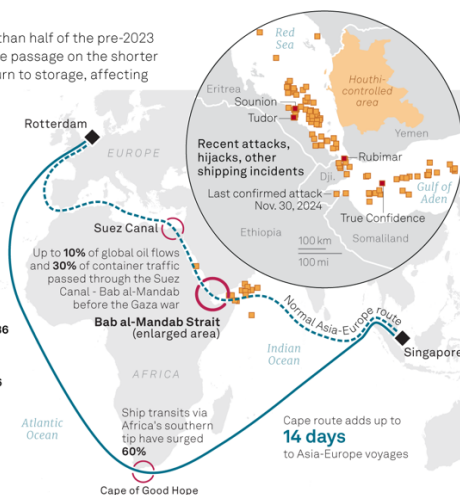

Suez Canal traffic remains far below pre-war levels

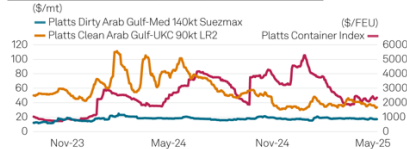

S&P Global
Commodity Insights

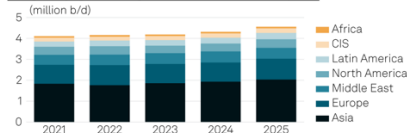
Source: S&P Global Commodity Insights, S&P Global Commodities at Sea, S&P Global Annual Strategic Workbook, ACLED
Credit: Robert Perkins, Max Lin, CI Content Design. Copyright © 2025 by S&P Global Inc. All rights reserved.

Container rates most supported by Red Sea diversions

Longer voyages boost global marine fuel consumption

¹¹ <https://www.spglobal.com/commodity-insights/en/news-research/latest-news/lng/042225-infographic-platts-jkm-lng-benchmark-tracker>